

*Данилюк С. С.,
доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри практики англійської мови
Навчально-наукового інституту іноземних мов
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*

ПОБУДОВА ПЕРСОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-СТОРИНОК СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТІВ: ГІПЕРТЕКСТОВИЙ АСПЕКТ

Анотація. У статті розглядаються характерні ознаки, притаманні персональним інтернет-сторінкам сучасних лінгвістів, створеним у вигляді гіпертексту. Також висловлюється й перевіряється на матеріалі інтернет-сторінок досліджуваного типу гіпотеза про суттєву зміну моделі створення електронних текстів разом зі зміною матеріальної маніфестації тексту. Виокремлюються основні властивості гіпертексту як моделі створення персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів. Пропонується типова структура інформаційно-довідкового й наукового комунікативних блоків як основних конститутивних одиниць персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів.

Ключові слова: інтернет-сторінки, сучасні лінгвісти, гіпертекст, інформаційно-довідковий комунікативний блок, науковий комунікативний блок.

Постановка проблеми. Активізація та глобалізація інформаційних процесів (засоби масової інформації, масова культура, глобальні інформаційні мережі тощо), які дедалі більше прогресують у культурі, є виключно важливими для розвитку сучасного суспільства. Сучасна ситуація нерідко характеризується як «інформаційний вибух», «інформаційний бум», опрацювання інформації розглядається як основний вид діяльності в «постіндустріальному суспільстві», що формується, робляться спроби її філософського тлумачення й передбачення можливих шляхів розвитку інформаційної цивілізації [1, с. 158–159].

Вирішальний вплив на розвиток досліджень у царині інформації здійснила поява засобів опрацювання інформації (йдеться про ЕОМ) і кібернетики – науки про зв'язок керування й інформаційне опрацювання. Саме в межах кібернетики виникла й отримала надзвичайно велике поширення мережа Інтернет [2, с. 116–117]. Ця мережа має розгалужену структуру, у зв'язку із чим чітко й однозначно визначити це явище досить непросто [2, с. 117].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дедалі частіше з'являються праці, у яких досліджуються інтернет-дискурс, а також тексти, за допомогою яких здійснюються збирання, аналіз, зберігання, передавання інформації в сучасних засобах масової комунікації, зокрема, Всесвітній мережі Інтернет [2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16]. Наразі дедалі частіше виникає потреба проаналізувати гіпертекстовий аспект побудови персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів, що й буде зроблено в статті.

Мета дослідження. За мету поставлено завдання визначити й описати гіпертекстовий аспект побудови персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Комп'ютер, на відміну від книжок й інших друкованих документів, які пасивно зберігають закладену інформацію, здатний активно її використовувати. Він може самостійно отримувати інформацію по каналах зв'язку, перетворювати її на інші види й форми» [17, с. 52]. Ця інформація у зв'язку з подальшим розвитком нових засобів масової комунікації дедалі активніше поширюється й використовується саме в Інтернеті. Проте «нині Інтернет – це не лише місце, де шукають інформацію, а й простір особистого спілкування і, що ще важливіше, місце побудови співтовариства. У мережі люди шукають та знаходять відкрите суспільство, яке дозволяє їм отримати доступ до форм самовираження, спілкування й розвитку, яких бракує, що підтримує їх у русі до відкриття самих себе й навколишнього світу» [18].

Спілкування в мережі Інтернет здійснюється за допомогою електронних текстів. Такі електронні тексти як новий різновид писемних текстів є новим об'єктом лінгвістичного дослідження. Зокрема, однією з проблем, які висвітлюватимуться в цій статті, є необхідність дослідження природи електронного тексту, яка визначає модель його побудови. Текст на екрані комп'ютера дедалі більше стає однією з реалій нашого повсякдення. Цей факт викликав появу гіпотези про те, що зміна матеріальної маніфестації тексту викликає суттєву зміну моделі побудови електронних текстів. За мету в цій статті поставлено завдання перевірки цієї гіпотези на матеріалі персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів.

Новий тип матеріального носія створює специфічний тип дискурсу й багато в чому змінює модель побудови тексту. Така зміна моделі побудови тексту виявляє себе в тому, що, опинившись на екрані монітору, текст обов'язково певним чином структурується й оснащується специфічними засобами інформаційного пошуку, які реалізують доступ до його елементів [14, с. 72]. Наразі вже є три основні типи мовних текстів, які відрізняються один від одного істотними ознаками, так само як і мають спільні властивості, які зближують їх. Йдеться про усний текст, писемний текст та нелінійний текст, або гіпертекст [6, с. 139]. ««Гіпер» значить «над, понад, по той бік», відповідно гіпертекст – це надтекст, який над звичайним, щоб відвести читача по той бік друкованої сторінки» [3, с. 248].

Всесвітня мережа Інтернет містить низку персональних інтернет-сторінок, створених сучасними лінгвістами. З усього масиву персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів нами було проаналізовано 80 інтернет-сторінок.

Проведене дослідження персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів дозволяє нам стверджувати, що ці інтернет-сторінки створені саме за зразком гіпертексту.

У первісному розумінні гіпертекст – це інформаційна (комп'ютерно-підтримувана технологія організації та споживання текстових матеріалів, яка поєднує лінійний, асоціативно-фрагментарний та мережний принципи репрезентації інформаційного середовища з процедурами вільної навігації за будь-якими нелінійними зв'язками, зафіксованими в цьому середовищі. Такий спосіб організації інтерактивних інформаційних комплексів прийнятний, зокрема, у системах мультимедіа, які складаються з інформаційних середовищ різноманітної природи (текст, звук, анімація, графіка тощо) [19, с. 65].

Більшість дослідників вважають, що гіпертекст є засобом нелінійного презентування інформації. Така думка пояснюється тим, що «гіпертекст зручний для вираження думок і сприйняття інформації, оскільки він є відбиттям мовленнєвих процесів. Думка людини є нелінійною. Вона утворює структури, у яких порушено лінійну послідовність і які є великою кількістю асоціативних переходів і відгалужень» [9, с. 21].

Основні особливості гіпертексту виокремлено в статті Ю. Хартунга та Є. Брейдо «Гіпертекст як об'єкт лінгвістичного аналізу» [4]. Ці властивості гіпертексту полягають у [4, с. 67]: 1) принциповій можливості існування лише в комп'ютерному вигляді; 2) нелінійності; 3) множинності віртуальних структур; 4) незавершеності; 5) візуалізації інформації.

Говорячи про створення персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів за зразком гіпертексту, ми відмічаємо, що на цих персональних інтернет-сторінках розташовуються різноманітні електронні тексти, які складаються з двох основних комунікативних блоків: 1) інформаційно-довідкового; 2) наукового. Як персональні інтернет-сторінки, так і електронні тексти, що входять до їх складу, містять гіперпосилання (*links*).

Ці гіперпосилання створюють сукупність компонентів (комунікативних блоків) персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів, а також електронних текстів, які містяться під відповідними гіперпосиланнями. Як зауважує І. Алюшина, «гіперпосилання містять відомості, що виходять за межі загальновідомого й відповідають рівню інтелектуальних потреб адресата» [9, с. 20]. Проведене дослідження персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів свідчить про те, що основою гіперпосилань як на цих інтернет-сторінках, так і в електронних текстах інтернет-сторінок є ключові слова чи словосполучення, які виділяються за допомогою кольору та/або підкреслювання. Колір є центральним компонентом візуального сприйняття будь-якої інформації. «Колір – це та константа людського сприйняття, у якій комп'ютерна графіка має найбільшу перевагу (перед графікою природною). Поряд із такими елементами впливу, як форма, шрифт, текстура, колір належить до базових знань будівельних матеріалів У мультимедійному і веб-дизайні ретельно продуманий, оригінальний набір кольорів може стати підґрунтям неповторної композиції, і це тоді, коли інші аспекти залишаються незмінними» [20, с. 93]. «Поза виділеністю, релевантною як для автора, так і для читача, слова чи словосполучення в тексті (як правило, підкреслюванням

і/або кольором) гіпертекст не існує, оскільки таким чином реалізується система зв'язку між його окремими інформаційними одиницями» [14, с. 74].

Інформаційно-довідковий і науковий блоки трапляються як на персональних інтернет-сторінках сучасних лінгвістів, так і в електронних текстах, розташованих під відповідними гіперпосиланнями цих інтернет-сторінок, утворюючи їхню (персональних інтернет-сторінок та електронних текстів під гіперпосиланнями – С. Д.) типову структуру. Об'єднання електронних текстів як інформаційно-довідкового, так і наукового блоків у межах персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів відбувається на ґрунті такої їх характерної ознаки, виокремленої Т. Радзієвською під час дослідження загальнотекстових особливостей інформаційно-довідкового дискурсу, як «асемантична організація в плані лінійного розгортання тексту, яка створює можливості для сприйняття (читання) субтекстів (окремих розділів, статей тощо) у довільному порядку, іншими словами, їхня побудова за принципом гіпертексту» [21, с. 254].

Інформаційно-довідковий і науковий блоки можуть бути представлені на персональних інтернет-сторінках сучасних лінгвістів як експліцитно, так і імпліцитно. Серед проаналізованих інтернет-сторінок ми виявили 45 випадків, коли інформаційно-довідковий і науковий блоки отримують експліцитне вираження. Типовим прикладом персональних інтернет-сторінок з експліцитним вираженням інформаційно-довідкового й наукового блоків є персональна інтернет-сторінка професора Південноавстралійського університету Р. Емері. Інформаційно-довідковий комунікативний блок цієї інтернет-сторінки створюється за допомогою гіперпосилань *Background* і *Subjects taught*, під якими містяться відповідні тексти. Щодо наукового комунікативного блоку, то він представлений гіперпосиланнями *Research areas, Publications, Books & chapters, Theses, Articles, Curriculum material and other resources*.

З імпліцитним вираженням інформаційно-довідкового й наукового блоків у суцільному електронному тексті, не розбитому гіперпосиланнями, ми маємо справу в 35 випадках. Типовим прикладом інтернет-сторінок такого типу є персональна інтернет-сторінка професора Рочестерського університету Дж. Аллена. В електронному тексті цієї персональної інтернет-сторінки ми знаходимо поєднання елементів, притаманних текстам як інформаційно-довідкового, так і наукового блоків.

Серед елементів інформаційно-довідкового блоку цього електронного тексту є біографічні відомості (*b. 1950*), відомості про отриману освіту (*Ph.D. (1979) University of Toronto*) та посади (у хронологічній послідовності) (*Assistant Professor (79–84), Associate Professor (84–87), Department Chair (87–90), Professor (87–present), Dessauer Chair (92–present); University of Rochester...*). Серед елементів наукового блоку є опис наукових інтересів (*James Allen's research interests span a range of issues covering natural language understanding, discourse, knowledge representation, common-sense reasoning and planning*), напрям лінгвістичних досліджень (*Allen's research breaks down into two main subareas, broadly classified as research in discourse and research in plan reasoning*), тематика наукових досліджень (*The research in discourse is focused on two-person extended dialogs in which the speakers have*

specific tasks to accomplish. The research in plan reasoning draws much of its motivation from the dialog work), відомості про отримані в ході наукових досліджень результати (*As a result, a considerable amount of effort has also been made in developing an expressive hybrid knowledge representation system that can support complex reasoning about plans and actions. ... and we have reformulated the planning problem as a problem in temporal reasoning*).

Під час створення гіпертексту використовуються два види гіпертекстової стратегії [14, с. 82–83]:

1) перехід від виділеної частини зв'язного завершеного тексту (самостійної інформаційної одиниці) до іншого зв'язного завершеного тексту, який у свою чергу має свої власні джерела посилань;

2) у вигляді позиції переліку.

Саме ці два типи гіпертекстової стратегії й використовують сучасні лінгвісти під час створення власних інтернет-сторінок.

Типовим прикладом гіпертекстової стратегії, коли створення персональної інтернет-сторінки відбувається за допомогою переходу від виділеної частини зв'язного завершеного тексту (самостійної інформаційної одиниці) до іншого зв'язного завершеного тексту, є персональна інтернет-сторінка професора Нью-Йоркського університету в Стоун Бруці Р. Ларсона. Наведемо уривок з електронного тексту його персональної інтернет-сторінки:

In addition to linguistics research, he has worked in the area of undergraduate science education in connection with the NSF-sponsored Grammar as Science Project. His contributions to developing Syntactica and Semantica software, produced under the GAS project, were honored in 1998 by an EduCom medal, awarded in partnership between EDUCAUSE and the Linguistic Society of America.

Як бачимо, у цьому уривку з електронного тексту містяться гіперпосилання, активувавши які, можна ознайомитись: 1) із проектом, у якому брав участь лінгвіст; 2) з інформацією про інших переможців, яких також нагороджено медалями; 3) з «домашніми сторінками» неприбуткової асоціації EDUCAUSE й Американського лінгвістичного товариства.

Натомість типовим прикладом гіпертекстової стратегії, коли персональна інтернет-сторінка створюється у вигляді переліку, є персональна інтернет-сторінка професора Стенфордського університету Дж. Рікфорда. Ця персональна інтернет-сторінка містить такі гіперпосилання: *Contact Information; Biosketch; Research Interests; Courses Taught; Curriculum Vitae; Selected Bibliography; Books; American Book Award; Linsuistics 73; African American Vernacular English; Papers available online*, які розташовуються на ній у вигляді переліку.

Проте трапляються такі випадки, коли під час створення персональних інтернет-сторінок сучасні лінгвісти використовують обидва види гіпертекстової стратегії. Саме таким чином створено персональну інтернет-сторінку ад'юнкт-професора Мерілендського університету Ф. Ресніка. Його персональну інтернет-сторінку поділено на дві частини. Спочатку міститься електронний текст із гіперпосиланнями. Наведемо лише його частину:

In September 1996 I joined the Linguistics faculty at the University of Maryland at College Park, with a joint appointment at the University of Maryland Institute for

Advanced Computer Studies (UMIACS). I am also an affiliate associate professor in the Department of Computer Science.

I do research in computational linguistics, with interests in both the modeling of human linguistic processes (especially lexical acquisition and on-line sentence processing using facilities in the new Cognitive Neuroscience of Language Laboratory) and the application of natural language processing techniques to practical problems such as cross-language information retrieval and machine translation. Recently I've been exploring how parallel corpora, i.e. texts translated in multiple languages, can be acquired and used. An on-line list of publications has links to a number of relevant papers.

Далі на персональній інтернет-сторінці розташовано інформацію про курси, які викладались лінгвістом. Гіперпосилання, під якими міститься інформація про ці курси, подано у вигляді переліку: *Linsuistics 645/CMSC 723, Intro to Computational Linsuistics, Spring 2002; LBSC08a/CMSC838L, Information Retrieval Systems, Fall 2001; Linguist 645/CMSC 723, Intro to Computational Linguistics, Spring 2001* тощо).

Сутність моделі гіпертексту полягає в тому, що, оперуючи вербальними й невербальними уявленнями, вона дозволяє видавати користувачеві інформацію в найефективнішій формі з урахуванням не лише змісту інформації, а й психофізичних особливостей користувача [14, с. 72]. Гіпертекст, що виник як деякий технічний засіб, який забезпечує наявність писемного тексту на екрані комп'ютера, перетворюється на явище, яке має свою власну специфіку. Його можливості у викладі інформації є практично необмеженими. Так само необмеженою є й сфера застосування гіпертексту.

Оскільки багато в чому гіпертекст є новим способом писемної фіксації думки, він має власні правила побудови інформаційного простору. Практично це виражається в тому, що, по-перше, весь обсяг інформації викладається у вигляді порівняно невеликих завершених текстів; по-друге, ці тексти оснащуються системою гіпертекстових посилань. Причому найпоширенішим є виділення як джерела посилання слова або словосполучення тексту, що, на відміну від посилань у писемному тексті, не порушує його зв'язності [14, с. 75–76]. Як бачимо з вищенаведених прикладів, ця практика є досить поширеною під час створення сучасними лінгвістами своїх персональних інтернет-сторінок.

Головна ж відмінність гіпертексту від традиційного писемного тексту полягає в тому, що зміна матеріального носія змінює стратегію графічної побудови тексту та специфіку розгортання його інформаційного простору.

Що ж до способів презентування структури гіпертексту, порівняно зі структурою традиційного писемного тексту, то «в писемному тексті структура є імпліцитною, а гіпертекст дає практично необмежені можливості її експлікації. У звичайній книзі читач у процесі комунікації отримує структуру з лінійного тексту, а в гіпертексті йому не треба займатися цим – вона (структура – С. Д.) вже побудована автором» [4, с. 64].

Порівняно невеликий екран монітору комп'ютера – це невід'ємна реалія будь-якого електронного презентування інформації. Саме ця реалія викликала дискретність тексту, його розпад на фрагменти, які є самостійними композиційними одиницями [14, с. 73–74].

Так, у межах електронних текстів персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів спостерігається градація двох виокремлених комунікативних блоків (інформаційно-довідкового й наукового) на рубрики.

Типову структуру електронних текстів інформаційно-довідкового блоку персональних інтернет-сторінок складають такі рубрики: *“Personal Information”*, *“Educational Background”*, *“Current Position”*, *“Previous Position”*, *“Professional Activities”*, *“Teaching”*. Проте в низці випадків лінгвісти додають до цих традиційних рубрик такі власні рубрики, як, наприклад, *“Personal Interests”*, *“Honours & Awards”*.

Типовий науковий комунікативний блок персональних інтернет-сторінок утворюють такі рубрики: *“Research Interests”*, *“Publications: Books, Articles, Book Chapters”*, *“Conference Talks & Presentations”*.

У межах персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів виокремлені рубрики є як окремими гіперпосиланнями, так і входять до складу загальніших гіперпосилань. Так, наприклад, гіперпосилання *Personal Information, Educational Background, Current Position, Previous Position, Professional Activities, Teaching* можуть об'єднуватись у межах гіперпосилання *CV*. Натомість гіперпосилання *Research Interests, Publications: Books, Articles, Book Chapters, Conference Talks & Presentations* можуть входити до складу гіперпосилання *Research*.

Існування таких рубрик, оснащених своєрідними «змістами», є необхідним засобом відбиття структури гіпертексту, позначенням місця тієї чи тієї інформаційної одиниці в гіпертекстовому просторі. Читач за умови відсутності традиційного змісту має швидко й легко знаходити потрібну йому інформацію [14, с. 83].

Оскільки гіпертекст містить у собі безліч нових текстів, він є відкритою структурою [9, с. 20]. Таким чином, у гіпертексті існують зручні можливості презентування структури тексту й міжтекстових зв'язків (так звані ієрархічні й мережні зв'язки). Ієрархічні зв'язки реалізуються вузлами гіпертексту, мережні створюються користувачем як спеціальні гіпероб'єкти; при кожному вузлі може бути картка з інформацією – текстовою, графічною, звуковою, змішаною, іншими словами, будь-якою [4, с. 64].

Структурними є окремі шматки гіпертексту (вузли – *“nodes”*). Зв'язувальні ланки (*links*) можуть бути частиною тексту, можуть бути й будь-яким знаком [6, с. 142]. Схема (графічний знак – *С. Д.*), малюнок, фотографія (іконічний знак – *С. Д.*) або їх частина технічно можуть стати джерелом посилань, тобто під час їх активації на екрані виникає нове зображення [14, с. 74]. На персональних інтернет-сторінках сучасних лінгвістів таким знаком є фотографія або будь-яке інше зображення на екрані комп'ютера. Майже на кожній із 80 персональних інтернет-сторінок, які досліджувалися, міститься або вже готова фотографія, або гіперпосилання *Photo*, активація якого дозволяє викликати появу на екрані монітору фотографії того лінгвіста, на чий інтернет-сторінці знаходиться той чи той читач. За допомогою фотографії адресат може отримати додаткову інформацію про цього лінгвіста (наприклад, про його зовнішність, вік тощо), що не виражена на персональній інтернет-сторінці за допомогою вербальних засобів.

Здатність гіпертексту бути озвученим, проілюстрованим, у тому числі й зображеннями, що рухаються, змінює традиційну уяву про текст узагалі (так, в інформаційному просторі гіпертексту іншим може ставати співвідношення між писемним текстом та усним текстом, який звучить, між текстом і «не-текстом» – різноманітними графічними зображеннями тощо). І тексти, і джерела посилань, які дозволяють реалізувати зв'язки як усередині простору гіпертексту, так і вийти за його межі, незалежно від їх матеріального характеру, оформлюються як фрагменти єдиного тексту, що має нескінченну множину інтерпретацій [14, с. 75].

Принципово важливим є те, що гіпертекст як зразок створення та сприйняття тексту не має заданого, визначеного наперед початковим задумом порядку композиційних елементів, який є проекцією авторських інтенцій. Читач гіпертексту фактично стає співавтором створення як власне персональних інтернет-сторінок сучасних лінгвістів, так і електронних текстів, які містяться під гіперпосиланнями цих інтернет-сторінок. Інтерес читача поза авторським диктатом стає підставою для композиційного вибудовування комунікативних блоків персональних інтернет-сторінок та електронних текстів під відповідними гіперпосиланнями. Саме його воля, його вільний вибір створює порядок слідування одиниць тексту та, як наслідок, установлює контекстні зв'язки (причому, за бажанням, – щоразу нові), які регулюють формування смислу [14, с. 73–74].

Висновки. Таким чином, проаналізувавши персональні інтернет-сторінки сучасних лінгвістів, ми дійшли висновку, що вони побудовані у вигляді гіпертексту. Характерними ознаками гіпертексту є нелінійний, асоціативно-фрагментарний і мережний принципи презентування інформації. Використання цих принципів сучасними лінгвістами під час створення персональних інтернет-сторінок свідчить про зміну побудови тексту разом зі зміною його матеріальної маніфестації. Серед подальших перспектив дослідження вбачаємо необхідність виявлення з позицій теорії комунікації особливостей використання в Інтернеті своєрідних невербальних засобів спілкування, так званих «смайликів».

Література:

1. Культурология. XX век : [словарь] / под ред. С. Левит. – СПб. : Университетская книга, 1997. – 640 с.
2. Матвеева С. Некоторые проблемы коммуникации в Интернет-культуре / С. Матвеева // Диалог культур в аспекте проблем обучения в высшей школе : материалы конференции. – Луганск : Луганский пед. ун-т, 2001. – С. 116–122.
3. Генис А. Гипертекст – машина времени / А. Генис // Иностранная литература. – 1994. – № 5. – С. 248–249.
4. Хартунг Ю. Гипертекст как объект лингвистического анализа / Ю. Хартунг, Е. Брейдо // Вестник Московского университета. Серия 9 «Филология». – 1996. – № 3. – С. 61–77.
5. Sims B. Electronic Mail in Two Corporate Workplaces / B. Sims // P. Sullivan. Electronic Literacies in the Workplace: Technologies of Writing / P. Sullivan, J. Dautennan. – Urbana, IL : NCTE, 1996. – P. 41–64.
6. Семчинская Н. Нелинейный текст как новый тип текста / Н. Семчинская // Мова і культура : матеріали V міжнар. наук. конф. – К. : Collegium, 1997. – Т. I. – С. 139–143.
7. Davis B. Electronic Discourse: Linguistic Individuals in Virtual Space / B. Davis, J. Brewer. – N.Y. : SUNY Press, 1997. – 143 p.

8. Tornow J. Linkage. Composing in the On-Line Classroom / J. Tornow. – Logan, UT : Utah State University Press, 1997. – 162 p.
9. Алюшина И. Гипертекст как средство активизации познавательной деятельности студентов / И. Алюшина // Лингвистические и экстралингвистические проблемы межкультурной коммуникации : материалы научн. регион. конф. – Ставрополь : СГУ, 2000. – С. 20–21.
10. Yurchenko M. Informationstexte im Internet / M. Yurchenko // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – К. : Видавничий центр КДЛУ, 2001. – Вип. 6. – С. 270–273.
11. Александрова О. Когнитивно-прагматические особенности построения дискурса в текстах массовой информации / О. Александрова // Текст и дискурс: традиционный и когнитивно-функциональный аспекты исследования. – Рязань : Рязанский гос. пед. ин-т, 2002. – С. 80–83.
12. Коломієць Н. Особливості комунікації в Інтернеті / Н. Коломієць // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – К. : Видавничий центр КДЛУ, 2002. – Вип. 8. – С. 150–156.
13. Лукашенко Н. Испаномовний Інтернет-дискурс / Н. Лукашенко // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – К. : Видавничий центр КДЛУ, 2002. – Вип. 8. – С. 199–201.
14. Ремнёва М. Об опыте гипертекстового изложения учебных курсов / М. Ремнёва, О. Дедова // В пространстве филологии. – Донецк : Юго-Запад, 2002. – С. 72–89.
15. Туласов И. Гипертекст и словообразовательный словарь / И. Туласов // Текст и дискурс: традиционный и когнитивно-функциональный аспекты исследования. – Рязань : Рязанский гос. пед. ин-т, 2002. – С. 114–118.
16. Шевелёв В. Русскоязычный компьютерный дискурс в лингвистическом и социокультурном контекстах / В. Шевелёв // Вісник Харківського університету. Серія «Філологія». – 2002. – № 538. – С. 45–50.
17. Мелешенко О. Комп'ютерні та телекомунікаційні технології як гарант інтеграції журналістики України у світовий інформаційний простір / О. Мелешенко. – К. : Київський нац. ун-т, 1998. – 146 с.
18. Петрова Н. Русский Интернет как открытое фольклорное общество / Н. Петрова [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.rtk.ru/vculture/folklor/index.html>.
19. Штерн І. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики : [енциклопедичний словник] / І. Штерн. – К. : АртЕк, 1998. – 254 с.
20. Шевченко І. Колір як естетичний феномен : дис. ... канд. філософ. наук / І. Шевченко. – К., 2000. – 198 с.
21. Радзівська Т. Комунікативно-прагматичні аспекти текстотворення : дис. ... докт. філол. наук / Т. Радзівська. – К., 1999. – 542 с.

Данилюк С. С. Построение персональных интернет-страниц современных лингвистов: гипертекстовый аспект

Аннотация. В статье рассматриваются характерные признаки, присущие персональным интернет-страницам современных лингвистов, созданным в виде гипертекста. Также высказывается и проверяется на материале интернет-страниц исследуемого типа гипотеза о существенном изменении модели создания электронных текстов вместе с изменением материальной манифестации текста. Выделяются основные свойства гипертекста как модели создания персональных интернет-страниц современных лингвистов. Предлагается типовая структура информационно-справочного и научного коммуникативных блоков как основных конститутивных единиц персональных интернет-страниц современных лингвистов.

Ключевые слова: интернет-страницы, современные лингвисты, гипертекст, информационно-справочный коммуникативный блок, научный коммуникативный блок.

Danylyuk S. Formation of modern linguists' personal home pages: hypertextual aspect

Summary. The article deals with the analysis of the basic features, characteristic of modern linguists' Internet home pages, which are formed according to the hypertext model. The hypothesis about the considerable change of the creation model of electronic texts which takes place simultaneously with the change of the material manifestation of texts is also expressed and checked on the material of Internet home pages of the analyzed type. The main characteristics of the hypertext as a model of modern linguists' Internet home pages creation are singled out. The typical structure of the informational-and-reference and scientific communicative blocks as constitutive units of modern linguists' Internet home pages is suggested.

Key words: web pages, modern linguists, hypertext, information-and-reference communicative unit, scientific communicative unit.